

PERSBERICHT

6/11/2009

Crisis hoeft niet te leiden tot slechtere gezondheid(szorg)

Ook in crisistijden, zelfs na een crisis van twintig jaar, is het mogelijk om een performant systeem van volksgezondheid te hebben. Als men inzet op een gestroomlijnd en gecoördineerd aanbod van publieke zorgverlening, met het accent op de eerste lijn. Dat betogen twee vorsers van het Instituut voor Tropische Geneeskunde in een commentaarstuk in het medische topblad *The Lancet* van 7 november.

Pol De Vos en Patrick Van der Stuyft werden door het gereputeerde blad gevraagd om een commentaarstuk, op basis van hun jarenlange ervaring in Cuba. Ze doen al bijna vijftien jaar onderzoek naar de werking en de aanpak van de Cubaanse gezondheidsdiensten. Directe aanleiding is het Wereldforum voor Onderzoek naar Gezondheid, dat dit jaar in Cuba doorgaat van 16 tot 20 november.

Het ineenstorten van de Sovjet-Unie, kort na de val van de Berlijnse Muur, en het daaropvolgend aanscherpen van het Amerikaanse embargo hebben Cuba economisch zo goed als gewurgd. Maar twintig jaar later heeft dat nog steeds nauwelijks gevolgen voor de gezondheid van de Cubanen. De Cubaanse overheid zet sterk in op preventie, en op een goed gecoördineerd en geïntegreerd publiek systeem met een hoge toegankelijkheid, dat vertrekt vanuit de patiënt. De verschillende niveaus, van wijkverpleegsters tot academische ziekenhuizen, zijn op elkaar afgestemd, met een centrale rol voor de huisarts. Zij is het aanspreekpunt voor de patiënten en begeleidt hen naar de juiste zorg op het juiste niveau.

Elke huisarts is verantwoordelijk voor een welbepaalde zone, waarvan hij of zij – samen met de mensen – ook de omgevingsproblemen en de gezondheidsbehoeften analyseert. Op basis daarvan worden dan de lokale prioriteiten bepaald. Een vlot samenspel tussen huisartsen, specialisten, beleidsmakers, onderzoekers en publieke farmabedrijven (85% van alle diagnostica en geneesmiddelen worden in Cuba zelf gefabriceerd) zorgt ervoor dat de schaarse middelen efficiënt worden ingezet.

Op het moment dat in België volop gediscussieerd wordt over de betaalbaarheid van ons gezondheidssysteem en over de jaarlijkse stijging van het budget, toont Cuba aan dat de oplossing niet noodzakelijk tot duurdere of verminderde diensten voor de patiënt moet leiden. Een geïntegreerde aanpak vanuit het beleid, en betere coördinatie van het medisch aanbod gestuurd vanuit de eerste lijn, werkt ook, zo stellen zij in Cuba vast.

Voor de redactie

Het Wereldforum voor Onderzoek naar Gezondheid gaat van 16 tot 20 december 2009 door in Havana. Meer informatie op <http://www.globalforumhealth.org/Forum-2009>

Prof. dr. Patrick Van der Stuyft is hoofd van het Departement Volksgezondheid van het Instituut voor Tropische Geneeskunde. Pol De Vos is onderzoeker binnen het departement. Via onderzoek, postuniversitair onderwijs en technische bijstand aan landen in het Zuiden, draagt het departement bij aan de wereldwijde ontwikkeling van efficiënte, wetenschappelijk gefundeerde gezondheidszorgsystemen die gelijkheid, kwaliteit en toegankelijkheid waarborgen.

Patrick Van der Stuyft is momenteel in Cuba en telefonisch lastig bereikbaar, maar u kunt hem contacteren op pvds@itg.be.

Pol De Vos is momenteel in Cuba en telefonisch lastig bereikbaar, maar u kunt hem contacteren op pdevos@itg.be.

In bijlage vindt u een pdf van hun Commentaar.

Meer achtergrond over het belang van eerstelijnszorg vindt u in een rapport van de Wereldgezondheidsorganisatie: Primary health care: now more than ever.

<http://www.who.int/whr/2008/en/index.html>

Het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) is een van de belangrijkste instellingen ter wereld voor onderwijs, onderzoek en dienstverlening in de tropische geneeskunde (met inbegrip van aids) en de gezondheidszorg in de ontwikkelingslanden.

Op het ITG in Antwerpen werken vierhonderd wetenschappers en technici in vijf wetenschappelijke departementen en gespecialiseerde medische diensten. Jaarlijks volgen er een 700-tal artsen, dierenartsen en biomedici uit de hele wereld gevorderde studies; meer dan 80 jonge internationale onderzoekers werken er aan hun doctoraat.

Qua gewogen onderzoeksoutput staat het ITG als enige Belgische instelling in de academische top-15 van Europa. Het ITG voert ook een omvangrijk programma uit voor capaciteitsversterking in ontwikkelingslanden, in een netwerk met 23 zusterinstellingen in Afrika, Zuid-Amerika en Azië.

De medische diensten verrichten jaarlijks ongeveer 30.000 consultaties. Het ITG ontvangt subsidies van de ministeries van Onderwijs, Onderzoek, Ontwikkelingssamenwerking en Volksgezondheid, maar het grootste deel van zijn werking hangt af van projectfinanciering, eigen inkomsten en mecenaat.